Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 27ης Σεπτεμβρίου 2012*

«Πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης — Συμβάσεις που αφορούν τα σχέδια “Formation of a New Design House for MST”‘ και “Assessment of a New Anodic Bonder” — Ανάκτηση μέρους καταβληθείσας χρηματοπιστωτικής εισφοράς — Απόφαση αποτελούσα εκτελεστό τίτλο — Απόφαση τροποποιούσα κατά τη διάρκεια της δίκης την προσβαλλόμενη απόφαση — Νομική βάση της προσφυγής — Φύση των προβαλλομένων λόγων — Δικαιολογημένη εμπιστοσύνη — Υποχρέωση αιτιολογήσεως — Αρχή της χρηστής διοικήσεως»

Στην υπόθεση T-387/09,

Applied Microengineering Ltd, με έδρα το Didcot (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους P. Walravens και J. De Wachter, στη συνέχεια, από τους P. Walravens και J. Blockx, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από την S. Petrova, επικουρούμενη από τον R. Van der Hout, δικηγόρο,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως C(2009) 5797 της Επιτροπής, της 16ης Ιουλίου 2009, περί ανακτήσεως του ποσού των 258 560,61 ευρώ, πλέον των τόκων, το οποίο οφείλει η προσφεύγουσα στο πλαίσιο των σχεδίων IST-1999-11823 FOND MST (Formation of a New Design House for MST) και IST-2000-28229 ANAB (Assessment of a New Anodic Bonder),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Kanninen, πρόεδρο, N. Wahl και S. Soldevila Fragoso (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: T. Weichert, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ’ ακροατηρίου συζητήσεως της 12ης Ιουνίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

1 Κατά το άρθρο 256, πρώτο εδάφιο, ΕΚ, «[ο]ι αποφάσεις του Συμβουλίου ή της Επιτροπής που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση εις βάρος προσώπων, εκτός των κρατών, είναι τίτλοι εκτελεστοί».

2 Το άρθρο 72, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 248, σ. 1), ορίζει ότι «[τ]ο οικείο όργανο μπορεί να διατυπώσει επίσημα τη βεβαίωση απαίτησης εις βάρος προσώπων, εκτός των κρατών, σε απόφαση που αποτελεί τίτλο εκτελεστό κατά την έννοια του άρθρου 256 (ΕΚ)».

Ιστορικό της διαφοράς

3 Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, συνήψε δύο συμβάσεις επιδοτήσεως με την προσφεύγουσα, Applied Microengineering Ltd, στα πλαίσια του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (1998-2002) της Επιτροπής.

4 Η πρώτη σύμβαση, με αριθμό αναφοράς IST-1999-11823 και τον τίτλο «Formation of a New Design House for MST» (στο εξής: σύμβαση FOND MST), συνήφθη μεταξύ της Κοινότητας, εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή, και της προσφεύγουσας, ως μόνου κύριου συμβαλλομένου, στις 21 Δεκεμβρίου 1999, για χρονικό διάστημα 24 μηνών με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2000. Οι γενικοί όροι της εν λόγω συμβάσεως ήσαν αυτοί που εφαρμόζονται στην «ενός αντισυμβαλλομένου» τυποποιημένη σύμβαση που χρησιμοποιείται για συνοδευτικά μέτρα ειδικά στις περιπτώσεις αφομοιώσεως τεχνολογίας.

5 Η δεύτερη σύμβαση, με αριθμό αναφοράς IST-2000-28229 και με τίτλο «Assessment of a New Anodic Bonder» (στο εξής: σύμβαση ANAB), συνήφθη μεταξύ της Κοινότητας, εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή, και τεσσάρων εταιριών, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα, και υπεγράφη στις 14 Νοεμβρίου 2001 αρχικώς για χρονικό διάστημα δεκαπέντε μηνών με ισχύ από την 1η Δεκεμβρίου 2001. Η σύμβαση αυτή τροποποιήθηκε πέντε φορές προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι τροποποιήσεις των στοιχείων ορισμένων συμβαλλομένων μερών, να παραταθεί η διάρκειά της συνολικώς σε 25 μήνες και να αντικατασταθεί, την 1η Αυγούστου 2003, ο συντονιστής του σχεδίου, καθόσον η προσφεύγουσα διεδέχθη μία άλλη εταιρία. Οι γενικοί όροι της εν λόγω συμβάσεως ήσαν αυτοί που εφαρμόζονται στην «πλειόνων συμβαλλομένων» τυποποιημένη σύμβαση που χρησιμοποιείται για συνοδευτικά μέτρα ειδικά στις περιπτώσεις αφομοιώσεως τεχνολογίας.

6 Στο πλαίσιο της διαδικασίας διαπραγματεύσεως εκάστης συμβάσεως, η προσφεύγουσα συμπλήρωσε προπαρασκευαστικό της συμβάσεως έντυπο (στο εξής: FPC), με σκοπό την παροχή πληροφοριών επί του περιεχομένου του σχεδίου καθώς και την παροχή μιας διοικητικού χαρακτήρα επισκοπήσεως όσον αφορά τα έξοδα και την ετήσια κατανομή τους. Με την ευκαιρία αυτή, η προσφεύγουσα αναφέρθηκε στους χρηματοπιστωτικούς και λογιστικούς κανόνες που αυτή είχε ήδη διαβιβάσει στην Επιτροπή στο πλαίσιο προηγουμένης συμβάσεως, χρηματοδοτουμένης βάσει του τετάρτου προγράμματος-πλαισίου έρευνας, τεχνολογικής αναπτύξεως και επιδείξεως (1994-1998), στο πλαίσιο της οποίας είχε βασίσει τις ωριαίες αμοιβές της στους «μέσους μισθούς» και όχι στους πραγματικούς μισθούς. Το FPC σχετικά με τη σύμβαση FOND MST απεστάλη από την προσφεύγουσα στην Επιτροπή στις 10 Νοεμβρίου 1999, αυτό δε που αφορά τη σύμβαση ANAB της απεστάλη τον Μάρτιο του 2001.

7 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της συμβάσεως FOND MST και της συμβάσεως ANAB προβλέπει ότι τα συνολικά ποσά των επιλέξιμων εξόδων των σχεδίων εκτιμώνται αντιστοίχως σε 450 000 και 918 000 ευρώ. Στην παράγραφο 2 της διατάξεως αυτής αναφέρεται ότι η Επιτροπή χρηματοδοτεί τα έξοδα αυτά μέχρι το ανώτατο ποσό, αντιστοίχως, των 450 000 και 560 000 ευρώ. Δυνάμει της παραγράφου 3 των εν λόγω διατάξεων, οι χρηματοπιστωτικές αυτές εισφορές καταβάλλονται, όπως ορίζει το άρθρο 3 του παραρτήματος ΙΙ των εν λόγω συμβάσεων, όσον αφορά τη σύμβαση FOND MST, στον τραπεζικό λογαριασμό της προσφεύγουσας, και, όσον αφορά τη σύμβαση ANAB, στον λογαριασμό του συντονιστή, ο οποίος είναι επιφορτισμένος να τις καταβάλει στους κύριους συμβαλλομένους.

8 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 3, του παραρτήματος ΙΙ των συμβάσεων αυτών, οι διάφορες πληρωμές τις οποίες πραγματοποιεί η Επιτροπή πρέπει να θεωρούνται απλές προκαταβολές μέχρι την έγκριση του τελευταίου παραδοτέου στοιχείου.

9 Η παράγραφος 4 του εν λόγω άρθρου διευκρινίζει ότι αν οι εν λόγω πληρωμές υπερβαίνουν το πράγματι οφειλόμενο από την Επιτροπή ποσό, οι αντισυμβαλλόμενοί της υποχρεούνται να της επιστρέψουν τη διαφορά εντός της προθεσμίας που αυτή τους τάσσει με συστημένη επιστολή και με αποδεικτικό παραλαβής. Σε περίπτωση που η επιστροφή δεν πραγματοποιείται εντός της προθεσμίας αυτής, το οφειλόμενο ποσό περιλαμβάνει τους σχετικούς τόκους υπολογιζόμενους με το επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης την πρώτη ημέρα του μήνα κατά τον οποίο έληξε η ταχθείσα από την Επιτροπή προθεσμία, στους οποίους προστίθεται 1,5 ποσοστιαία μονάδα, εκτός εάν οι τόκοι εφαρμόζονται δυνάμει άλλης ρήτρας της συμβάσεως. Οι τόκοι τρέχουν από την επομένη της ημερομηνίας λήξεως της ταχθείσας από την Επιτροπή προθεσμίας μέχρι την ημερομηνία λήψεως των κεφαλαίων.

10 Η ίδια παράγραφος διευκρινίζει, επιπλέον, ότι αν η Επιτροπή έχει απαίτηση έναντι ενός εκ των αντισυμβαλλομένων της και αποφασίζει την έκδοση διαταγής πληρωμής έναντι αυτού, η εν λόγω διαταγή πληρωμής αποτελεί εκτελεστό τίτλο κατά την έννοια του άρθρου 256 ΕΚ.

11 Δυνάμει του άρθρου τους 5, παράγραφος 1, οι συμβάσεις FOND MST και ANAB διέπονται από το βελγικό δίκαιο. Η παράγραφος 2 της εν λόγω διατάξεως περιέχει ρήτρα διαιτησίας υπό την έννοια του άρθρου 238 ΕΚ, βάσει της οποίας ανατίθεται στο Γενικό Δικαστήριο και, κατόπιν αναιρέσεως, στο Δικαστήριο η αποκλειστική αρμοδιότητα επιλύσεως οιασδήποτε διαφοράς μεταξύ της Κοινότητας, αφενός, και των λοιπών συμβαλλομένων, αφετέρου, σχετικά με το κύρος, την εφαρμογή ή οποιαδήποτε ερμηνεία των εν λόγω συμβάσεων.

12 Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 17, παράγραφος 1, του παραρτήματος ΙΙ των δύο αυτών συμβάσεων, «η Επιτροπή, ή κάθε εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπός της, μπορεί να αρχίσει τη διεξαγωγή οικονομικού ελέγχου ανά πάσα στιγμή διαρκούσης της συμβάσεως και έως πέντε έτη μετά από κάθε καταβολή της κοινοτικής εισφοράς, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του παρόντος παραρτήματος».

13 Βάσει των διατάξεων αυτών, η Επιτροπή ζήτησε από ένα ελεγκτικό οίκο να πραγματοποιήσει οικονομικό έλεγχο των αποδείξεων εξόδων της προσφεύγουσας, η οποία ενημερώθηκε σχετικώς στις 16 Αυγούστου 2005. Ο εν λόγω έλεγχος διεξήχθη από τις 13 έως τις 17 Φεβρουαρίου 2006 και ο ελεγκτικός οίκος απέστειλε την προκαταρκτική έκθεσή του στην προσφεύγουσα στις 22 Σεπτεμβρίου 2006 ταχυδρομικώς και ηλεκτρονικώς. Επειδή η προσφεύγουσα δεν έλαβε σε έντυπη μορφή το έγγραφο αυτό, ο ελεγκτικός οίκος το απέστειλε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις 6 Νοεμβρίου 2006 και έταξε προθεσμία ενός μηνός στην προσφεύγουσα γα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17, παράγραφος 3, του παραρτήματος ΙΙ των δύο αυτών συμβάσεων. Η έκθεση αυτή αποσαφήνιζε ορισμένες αναγκαίες προσαρμογές σχετικά με έξοδα προσωπικού, προσφυγή σε υπεργολάβο, έξοδα ταξιδίων και άλλα ειδικά έξοδα.

14 Ο οικονομικός διευθυντής της προσφεύγουσας, επιφορτισμένος να εξασφαλίζει τη σύνδεση με τον ελεγκτικό οίκο, ζήτησε προθεσμία μιας επιπλέον εβδομάδας για να λάβει θέση επί της εκθέσεως, η οποία του παρασχέθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2006, αλλά τελικώς δεν υπέβαλε καμία παρατήρηση, παρά τις δύο υπομνήσεις της 10ης και 17ης Ιανουαρίου 2007 και τη δεύτερη αίτηση παρατάσεως της προθεσμίας στις 17 Ιανουαρίου 2007, η οποία και του παρασχέθηκε. Κατόπιν αυτού, ο ελεγκτικός οίκος υπέγραψε την έκθεσή του στις 20 Απριλίου 2007. Με συστημένη επιστολή της 21ης Μαΐου 2007, η Επιτροπή ενημέρωσε την προσφεύγουσα για την περάτωση του οικονομικού ελέγχου λαμβανομένου υπόψη ότι δεν της απάντησε και της επισήμανε ότι αυτή επιβεβαίωνε τα συμπεράσματα της εν λόγω εκθέσεως. Ως εκ τούτου, η εγκριθείσα από την Επιτροπή τελική έκθεση επί του οικονομικού ελέγχου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να γίνουν προσαρμογές στις δαπάνες που αυτή είχε αρχικώς δεχθεί, ανερχόμενες σε ποσό 135 262,94 ευρώ για τη σύμβαση FOND MST και 123 297,67 ευρώ για τη σύμβαση ANAB.

15 Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 17, παράγραφος 4, του παραρτήματος II των δύο αυτών συμβάσεων, η Επιτροπή μπορεί, βάσει των συμπερασμάτων του οικονομικού ελέγχου, να λαμβάνει κάθε κατάλληλο μέτρο που κρίνει αναγκαίο, συμπεριλαμβανομένης της εκδόσεως διαταγής πληρωμής όλων ή μέρους των καταβληθεισών από αυτήν ποσών.

16 Στις 6 Σεπτεμβρίου 2007 η Επιτροπή απέστειλε στην προσφεύγουσα, υπό την έννοια αυτή, δύο επιστολές προηγούμενης ενημέρωσης, αναφέροντας σ' αυτήν ότι, κατόπιν των πορισμάτων του ελέγχου, η εισφορά στα μη επιλέξιμα έξοδα που πληρώθηκαν από την προσφεύγουσα και προκαταβλήθηκαν από την ίδια επρόκειτο να ανακτηθεί. Ενημέρωνε επίσης την προσφεύγουσα ότι οι υπηρεσίες της ήσαν υποχρεωμένες να ανακτήσουν τη χρηματοπιστωτική εισφορά της Κοινότητας ανερχόμενη σε 135 262,94 ευρώ για τη σύμβαση FOND MST και σε 123 297,67 ευρώ για τη σύμβαση ANAB. Διευκρίνιζε ότι προσεχώς θα εκδίδονταν χρεωστικά σημειώματα.

17 Με επιστολή της 22ας Οκτωβρίου 2007 η Επιτροπή εξέδωσε υπό την έννοια αυτή δύο χρεωστικά σημειώματα απευθυνόμενα στην προσφεύγουσα, για την πληρωμή των ποσών των 135 262,94 και 123 297,67 ευρώ πριν από τις 26 Νοεμβρίου 2007.

18 Με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της 29ης Οκτωβρίου 2007 ο οικονομικός διευθυντής της προσφεύγουσας ανέφερε στην Επιτροπή ότι δεν είχε διαβιβάσει την έκθεση ελέγχου στους ιεραρχικώς ανώτερούς του, οι οποίοι δεν είχαν ενημερωθεί για την εξέλιξη της διαδικασίας, και ότι είχε παραιτηθεί από τη θέση του.

19 Στις 9 Νοεμβρίου 2007 η προσφεύγουσα διαβίβασε στην Επιτροπή απάντηση στα εξεταζόμενα από την έκθεση ελέγχου σημεία, αναφέροντας μεταξύ άλλων τα προβλήματα που ανέκυψαν στο πλαίσιο της συμβάσεως ANAB λόγω της αντικαταστήσεως του συντονιστή της, τη θετική αξιολόγηση των τελικών τεχνικών εκθέσεων, και το ζήτημα της επιλεξιμότητας των δαπανών λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές ωριαίες αμοιβές και τις διαφορές μεταξύ των δελτίων ωριαίων παροχών. Η Επιτροπή διαβίβασε την αλληλογραφία αυτή στον ελεγκτικό οίκο, ο οποίος απάντησε στην προσφεύγουσα στις 28 Ιανουαρίου 2008. Στις 3 Ιουνίου 2008 η προσφεύγουσα απάντησε στην επιστολή αυτή υποβάλλοντας νέες παρατηρήσεις στην Επιτροπή και ερωτώντας την ποια ήταν η ακολουθητέα διαδικασία για την αμφισβήτηση των δύο χρεωστικών σημειωμάτων.

20 Στις 22 Αυγούστου 2008 η Επιτροπή ενημέρωσε την προσφεύγουσα ότι οι παρατηρήσεις που είχε υποβάλει σχετικά με την έκθεση ελέγχου δεν προσκόμιζαν κανένα νέο στοιχείο που να δικαιολογεί την επανάληψη της ελεγκτικής διαδικασίας.

21 Στις 8 Σεπτεμβρίου 2008 η προσφεύγουσα αμφισβήτησε εκ νέου τα συμπεράσματα της Επιτροπής η οποία, στις 24 Οκτωβρίου 2010, της απέστειλε δύο έγγραφα κοινοποιήσεως σχετικά με τον υπολογισμό των τόκων υπερημερίας.

22 Στις 11 Φεβρουαρίου 2009 η προσφεύγουσα αμφισβήτησε τα δύο χρεωστικά σημειώματα και στις 16 Ιουλίου 2009 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2009) 5797 περί ανακτήσεως του ποσού των 258 560,61 ευρώ, πλέον των τόκων, το οποίο όφειλε [η προσφεύγουσα] στο πλαίσιο των σχεδίων IST-1999-11823 FOND MST (Formation of a New Design House for MST) και IST-2000-28229 ANAB (Assessment of a New Anodic Bonder), με την οποία ζητεί την επιστροφή των ποσών των 135 262,94 ευρώ και των 123 297,67 ευρώ, πλέον των τόκων υπερημερίας, βάσει των διατάξεων του άρθρου 256 ΕΚ (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση).

23 Λόγω εκ παραδρομής σφάλματος στο χρεωστικό σημείωμα που αφορά τη σύμβαση ANAB, η Επιτροπή εξέδωσε πιστωτικό σημείωμα ύψους 57 227,32 ευρώ υπέρ της προσφεύγουσας.

24 Στις 25 Μαρτίου 2010 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2010) 2125 περί διορθώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, με την οποία το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως αντικαταστάθηκε από νέο άρθρο, το οποίο τροποποίησε το ύψος του ποσού που έπρεπε να της επιστρέψει η προσφεύγουσα για τη σύμβαση ANAB, καθορίζοντας το ποσό αυτό σε 66 070,35 ευρώ αντί των 123 297,67 ευρώ.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

25 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 26 Σεπτεμβρίου 2007 η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή βάσει του άρθρου 230 ΕΚ.

26 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (έκτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.

27 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 12ης Ιουνίου 2012.

28 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

29 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

30 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει επτά λόγους. Ο πρώτος λόγος αφορά παράβαση ουσιώδους τύπου. Με τον δεύτερο λόγο της, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αξίωση της Επιτροπής έχει παραγραφεί. Με τον τρίτο λόγο της, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά τους εφαρμοστέους στις επιλέξιμες δαπάνες κανόνες. Ο τέταρτος λόγος αφορά προσβολή των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων. Με τον πέμπτο λόγο της, η προσφεύγουσα προβάλλει την παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Ο έκτος λόγος αφορά ανεπαρκή αιτιολογία. Τέλος, με τον έβδομο λόγο της, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της χρηστής διοικήσεως.

Επί της περί απαραδέκτου ενστάσεως της Επιτροπής

31 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή άσκησε ένσταση απαραδέκτου αντλούμενη από απώλεια του εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας λόγω της εκδόσεως, στις 25 Μαρτίου 2010, αποφάσεως περί τροποποιήσεως του άρθρου 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως και της μη υποβολής αιτήσεως εκ μέρους της προσφεύγουσας για την προσαρμογή των αιτημάτων και των λόγων που προβάλλει.

32 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η προσφυγή της εξακολουθεί να είναι παραδεκτή, δεδομένου ότι η απόφαση της 25ης Μαρτίου 2010 αποσκοπούσε απλώς στη διόρθωση εκ παραδρομής λάθους της Επιτροπής κατά τον προσδιορισμό του ύψους του αιτουμένου ποσού και όχι των λοιπών πτυχών της προσβαλλομένης αποφάσεως, μεταξύ των οποίων είναι το βάσιμο της κατ' αυτής απαιτήσεως, που αυτή εξακολουθεί να αμφισβητεί.

33 Πρέπει να υπομνηστεί ότι, για να διορθωθεί σφάλμα υπολογισμού που επισήμανε η προσφεύγουσα με το δικόγραφό της, η Επιτροπή εξέδωσε κατά τη διάρκεια της δίκης απόφαση περί αντικαταστάσεως του άρθρου 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως με νέο άρθρο, το οποίο τροποποίησε το ύψος του ποσού που όφειλε να της επιστρέψει η προσφεύγουσα για τη σύμβαση ANAB, καθορίζοντάς το σε 66 070,35 ευρώ αντί των 123 297,67 ευρώ. Αντιθέτως, δεν τροποποίησε τα λοιπά στοιχεία της προσβαλλομένης αποφάσεως.

34 Επομένως, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι μόνον το επιχείρημα που αντλείται από σφάλμα υπολογισμού των προς ανάκτηση ποσών που αφορούν τη σύμβαση ANAB, προβαλλόμενο από την προσφεύγουσα με το δικόγραφο της προσφυγής της, κατέστη άνευ αντικειμένου κατόπιν της εκδόσεως της τροποποιητικής αποφάσεως και ότι η προσφεύγουσα διατηρεί έννομο συμφέρον όσον αφορά το σύνολο των λοιπών προβληθέντων με το δικόγραφο λοιπών λόγων και επιχειρημάτων.

Επί της νομικής βάσεως της προσφυγής

35 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε ότι η προσφυγή της είχε ασκηθεί βάσει των διατάξεων του άρθρου 230 ΕΚ. Αντιθέτως, η Επιτροπή έκρινε ότι ο δεύτερος και τέταρτος λόγος του δικογράφου ήταν απαράδεκτοι στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως.

36 Κατά πάγια νομολογία, οι πράξεις που εκδίδουν τα θεσμικά όργανα και εντάσσονται σε αμιγώς συμβατικό πλαίσιο με το οποίο είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένες δεν περιλαμβάνονται, λόγω της φύσεώς τους, μεταξύ των πράξεων που προβλέπει το άρθρο 249 ΕΚ (διατάξεις του Πρωτοδικείου της 9ης Ιανουαρίου 2001, T-149/00, Innova κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-1, σκέψη 28· της 10ης Μαΐου 2004, T-314/03, Musée Grévin κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-1421, σκέψη 64, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουνίου 2009, T-396/05 και T-397/05, ArchiMEDES κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 54).

37 Πράγματι, αν ο δικαστής της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκρινε ότι είναι αρμόδιος να αποφανθεί επ' αυτών των πράξεων, θα διέτρεχε τον κίνδυνο, στις περιπτώσεις που η σύμβαση δεν περιέχει ρήτρα διαιτησίας, να επεκτείνει τη δικαιοδοσία του πέραν των διαφορών για την εκδίκαση των οποίων του απονέμει περιοριστικά δικαιοδοσία το άρθρο 240 ΕΚ, το οποίο αναθέτει στα εθνικά δικαστήρια την κοινού δικαίου αρμοδιότητα να επιλαμβάνονται διαφορών στις οποίες η Κοινότητα είναι διάδικος (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1985, 43/84, Maag κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 2581, σκέψη 26· βλ. επίσης, κατά την έννοια αυτή, διάταξη του Πρωτοδικείου της 3ης Οκτωβρίου 1997, T-186/96, Mutual Aid Administration Services κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1633, σκέψεις 45 έως 52).

38 Αντιθέτως προς τις πράξεις που αναφέρονται στην ανωτέρω σκέψη 36, οι αποφάσεις που αποτελούν εκτελεστό τίτλο, για τις οποίες πρόκειται στο άρθρο 256 ΕΚ, συγκαταλέγονται, ελλείψει αντίθετης μνείας στη Συνθήκη ΕΚ, σε αυτές που αφορά το άρθρο 249 ΕΚ, το βάσιμο των οποίων μπορεί να αμφισβητηθεί μόνον ενώπιον του ακυρωτικού δικαστή, βάσει του άρθρου 230 ΕΚ (διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2011, T-224/09, CEVA κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 59).

39 Αυτό συμβαίνει ειδικότερα αν απόφαση που αποτελεί τίτλο εκτελεστό εκδίδεται για την είσπραξη απαιτήσεως βάσει συμβάσεως που συνήφθη από θεσμικό όργανο. Πράγματι, ακόμα και αν σύμβαση αυτού του είδους επιτρέπει ρητώς, όπως εν προκειμένω, την έκδοση αυτών των αποφάσεων, η νομική τους φύση δεν ορίζεται από τη σύμβαση ή το εθνικό δίκαιο που εφαρμόζεται σ' αυτές, αλλά από τη Συνθήκη ΕΚ και ειδικότερα από το άρθρο της 256. Πάντως, το τελευταίο δεν προβλέπει αποκλίνουσα νομοθετική ρύθμιση για τις αποφάσεις που αποτελούν εκτελεστό τίτλο και έχουν εκδοθεί για την είσπραξη απαιτήσεως εκ συμβάσεως.

40 Επιληφθείς προσφυγής ακυρώσεως βάσει των διατάξεων του άρθρου 230 ΕΚ, ο δικαστής της Ένωσης οφείλει να εκτιμήσει τη νομιμότητα της προσβαλλομένης πράξεως έναντι της Συνθήκης ΕΚ ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της και, επομένως, του δικαίου της Ένωσης (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 1970, 11/70, Internationale Handelsgesellschaft, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 581, σκέψη 3). Αντιθέτως, στο πλαίσιο προσφυγής που ασκείται βάσει του άρθρου 238 ΕΚ, ο προσφεύγων μπορεί να προσάψει στο αντισυμβαλλόμενο θεσμικό όργανο μόνο παραβάσεις των συμβατικών διατάξεων ή παραβιάσεις του εφαρμοστέου επί της συμβάσεως δικαίου (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Δεκεμβρίου 1986, 426/85, Επιτροπή κατά Zoubek, Συλλογή 1986, σ. 4057, σκέψη 4, και διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου της 8ης Φεβρουαρίου 2010, T-481/08, Alisei κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-117, σκέψεις 94 έως 96).

41 Επομένως, εν προκειμένω, οι προβαλλόμενοι με το δικόγραφο λόγοι επί των οποίων επιδιώκεται να στηριχθεί η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου επί της νομιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως, η οποία αποτελεί εκτελεστό τίτλο κατά την έννοια του άρθρου 256 ΕΚ, έναντι των συμβατικών διατάξεων και του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου, πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτοι.

42 Έκαστος των προβαλλομένων από την προσφεύγουσα λόγων πρέπει να εξεταστεί διαδοχικώς υπό το πρίσμα των εν λόγω αρχών.

Επί του πρώτου λόγου που αφορά παράβαση ουσιώδους τύπου

43 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη ορισμένους ουσιώδεις τύπους, αφενός, απευθύνοντας σ' αυτήν ορισμένες επιστολές με εσφαλμένη διεύθυνση και, αφετέρου, αρνούμενη να επαναλάβει τη διαδικασία ελέγχου κατόπιν των παρατηρήσεών της. Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν παρέβη κανένα ουσιώδη τύπο και τονίζει την αμέλεια της προσφεύγουσας η οποία της επισήμανε μόνο μία αλλαγή διευθύνσεως.

44 Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος στο πλαίσιο προσφυγής που ασκήθηκε βάσει των διατάξεων του άρθρου 230 ΕΚ, στο μέτρο που βασίζεται μόνο σε ουσιώδεις τύπους προβλεπόμενους από τις συμβατικές διατάξεις και όχι σε κανόνα του δικαίου της Ένωσης.

Επί του δευτέρου λόγου που αφορά παραγραφή της αξιώσεως της Επιτροπής

45 Κατά το γράμμα των διατάξεων του άρθρου 17, παράγραφος 1, του παραρτήματος II της συμβάσεως FOND MST και της συμβάσεως ANAB, «η Επιτροπή, ή κάθε εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπός της, μπορεί να αρχίσει τη διεξαγωγή οικονομικού ελέγχου ανά πάσα στιγμή διαρκούσης της συμβάσεως και έως πέντε έτη μετά από κάθε καταβολή της κοινοτικής εισφοράς, όπως ορίζεται στο άρθρο 3,

παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του παρόντος παραρτήματος». Το άρθρο 3, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, των συμβάσεων αυτών περιγράφει τους τρόπους πληρωμής της κοινοτικής εισφοράς διακρίνοντας μεταξύ, πρώτον, της «αρχικής προκαταβολής», η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερον εντός προθεσμίας 60 ημερών μετά την υπογραφή της συμβάσεως, δεύτερον, των «περιοδικών πληρωμών», που πραγματοποιούνται το αργότερον εντός προθεσμίας 60 ημερών υπολογιζομένης από την ημερομηνία εγκρίσεως από την Επιτροπή των περιοδικών εκθέσεων, των καταστάσεων αντίστοιχων εξόδων και των λοιπών παραδοτέων στοιχείων του σχεδίου και, τρίτον, της «τελικής πληρωμής», η οποία πρέπει να καταβληθεί εντός προθεσμίας 60 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή ενέκρινε το τελευταίο παραδοτέο στοιχείο του σχεδίου.

46 Οι διάδικοι διαφωνούν ως προς την ερμηνεία του εν λόγω άρθρου 17, παράγραφος 1, του παραρτήματος II των δύο αυτών συμβάσεων, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η αξίωση της Επιτροπής έχει παραγραφεί όσον αφορά τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν τουλάχιστον πέντε έτη πριν από τις 27 Σεπτεμβρίου 2005, ημερομηνία ενάρξεως της ελεγκτικής διαδικασίας, οι οποίες αφορούσαν προκαταβολές, ενώ η Επιτροπή θεωρεί ότι η προθεσμία παραγραφής μπορούσε να αρχίσει να τρέχει μόνον από την πρώτη καταβολή για την επιστροφή των πράγματι προκληθέντων εξόδων.

47 Δεδομένου ότι πρόκειται για λόγο προσφυγής ο οποίος αφορά την ερμηνεία συμβατικών διατάξεων, αυτός πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος στο πλαίσιο προσφυγής ασκηθείσας βάσει των διατάξεων του άρθρου 230 ΕΚ.

Επί του τρίτου λόγου που αφορά πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά τους εφαρμοστέους στις επιλέξιμες δαπάνες κανόνες

Επί της αναφοράς εσφαλμένων διατάξεων στην έκθεση ελέγχου

48 Η προσφεύγουσα ανέφερε στο υπόμνημα απαντήσεώς της ότι χάρη στο υπόμνημα αντικρούσεως της Επιτροπής αντελήφθη ότι ο ελεγκτής είχε χρησιμοποιήσει εσφαλμένη αρίθμηση των άρθρων για τη σύμβαση ANAB, γεγονός το οποίο καθιστούσε άκυρη τη διαδικασία ελέγχου στο σύνολό της.

49 Καίτοι λόγος αντλούμενος από εσφαλμένη επιλογή της νομικής βάσεως είναι παραδεκτός στο πλαίσιο προσφυγής που ασκείται βάσει των διατάξεων του άρθρου 230 ΕΚ, εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωσή ότι η προσφεύγουσα υποστηρίζει, εν προκειμένω, ότι ο ελεγκτής βασίστηκε στην έκθεσή του σε εσφαλμένες διατάξεις της συμβάσεως, αλλ' ότι αυτή δεν αμφισβητεί τη νομική βάση της προσβαλλομένης αποφάσεως, ήτοι το άρθρο 256 ΕΚ καθώς και τον κανονισμό 1605/2002. Επομένως, η αιτίαση αυτή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί της πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως όσον αφορά τις επιλέξιμες δαπάνες

50 Εξάλλου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά τους εφαρμοστέους στις επιλέξιμες δαπάνες κανόνες ακολουθώντας την εκ μέρους του ελεγκτή ερμηνεία των συμβατικών διατάξεων.

51 Δεδομένου ότι πρόκειται για επιχειρήματα σχετικά με την ερμηνεία των συμβατικών διατάξεων, αυτά πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτα στο πλαίσιο προσφυγής που ασκείται βάσει των διατάξεων του άρθρου 230 ΕΚ.

Επί του τετάρτου λόγου, ο οποίος αφορά προσβολή των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων

52 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είχε ως αποτέλεσμα να αμείβονται οι μισθωτοί της σε επίπεδο πολύ κατώτερο του ελαχίστου μισθού, γεγονός το οποίο συνιστά προσβολή του δικαιώματος για ίση αμοιβή και, συνεπώς, προσβολή των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων.

53 Εντούτοις, από καμία διάταξη του δικαίου της Ένωσης δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εκ μέρους των δικαιούχων τους χρησιμοποίηση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης. Επιπλέον, η προσβαλλομένη απόφαση έχει ως μόνο αποτέλεσμα να ζητείται η επιστροφή εξόδων προσωπικού τα οποία, κατά την Επιτροπή, δεν είναι επιλέξιμα βάσει των συμβατικών διατάξεων και δεν αποσκοπεί στον αναδρομικό καθορισμό του ωριαίου μισθού των μισθωτών της προσφεύγουσας.

54 Εξάλλου, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι, δυνάμει του βελγικού δικαίου, οι συμβάσεις πρέπει να αναλύονται υπό το φως της κοινής προθέσεως των συμβαλλομένων μερών και ότι η σημασία τους πρέπει να ερμηνεύεται, ιδίως, βάσει προσυμβατικών στοιχείων, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο στο πλαίσιο προσφυγής που ασκήθηκε βάσει των διατάξεων του άρθρου 230 ΕΚ.

55 Επομένως, ο τέταρτος λόγος πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του πέμπτου λόγου, ο οποίος αφορά παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

56 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης μη διατυπώνοντας, επί πέντε έτη, καμία παρατήρηση σχετικά με τον απαράδεκτο χαρακτήρα της μεθόδου της υπολογισμού των μισθολογικών εξόδων, τον οποίο εντούτοις εγνώριζε από το προσυμβατικό στάδιο.

57 Κατά πάγια νομολογία, κάθε ιδιώτης στον οποίο θεσμικό όργανο της Ενώσεως δημιούργησε βάσιμες προσδοκίες έχει το δικαίωμα να επικαλεσθεί την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης [απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Μαρτίου 1987, 265/85, Van den Bergh en Jurgens και Van Dijk Food Products (Lopik) κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 1155, σκέψη 44].

58 Το δικαίωμα επικλήσεως της εν λόγω αρχής προϋποθέτει τη συνδρομή τριών προϋποθέσεων σωρευτικώς. Πρώτον, πρέπει να έχουν δοθεί στον ενδιαφερόμενο από τη διοίκηση της Ένωσης συγκεκριμένες, ανεπιφύλακτες και συγκλίνουσες διαβεβαιώσεις, προερχόμενες από αρμόδιες και αξιόπιστες πηγές. Δεύτερον, οι διαβεβαιώσεις αυτές πρέπει να μπορούν να δημιουργήσουν θεμιτή προσδοκία σ' αυτόν προς τον οποίο απευθύνονται. Τρίτον, οι δοθείσες διαβεβαιώσεις πρέπει να είναι σύμφωνες προς τους ισχύοντες κανόνες (βλ. αποφάσεις του Πρωτοδικείου, της 30ής Ιουνίου 2005, T-347/03, Branco κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2555, σκέψη 102 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία· της 23ης Φεβρουαρίου 2006, T-282/02, Gementhbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-319, σκέψη 77, και της 30ής Ιουνίου 2009, T-444/07, CPEM κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. II-2121, σκέψη 126).

59 Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, κατά πάγια νομολογία, τέτοιες διαβεβαιώσεις αποτελούν οι ακριβείς, ανεπιφύλακτες και συγκλίνουσες πληροφορίες που προέρχονται από έγκριτες και αξιόπιστες πηγές, όποια και αν είναι η μορφή υπό την οποία γνωστοποιούνται (απόφαση του Πρωτοδικείου της 19ης Μαρτίου 2003, T-273/01, Innova Privat-Akademie κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-1093, σκέψη 26). Αντιθέτως, ουδείς μπορεί να επικαλεστεί παραβίαση της αρχής της προστασίας δικαιολογημένης εμπιστοσύνης αν η διοίκηση δεν του έχει δώσει συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις (απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2000, T-290/97, Mehibas Dordtselaan κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-15, σκέψη 59).

60 Εν προκειμένω, από τα στοιχεία της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή παρέσχε στην προσφεύγουσα συγκεκριμένη διαβεβαίωση ότι θα δεχόταν τη μέθοδό της υπολογισμού των εξόδων προσωπικού.

61 Πράγματι, μόνο το γεγονός ότι η προσφεύγουσα είχε ενημερώσει την Επιτροπή, με τα FPC που της είχε απευθύνει πριν από την υπογραφή των συμβάσεων, για τους χρηματοδοτικούς και λογιστικούς κανόνες που είχε εφαρμόσει σε προηγούμενες συμβάσεις και ότι, κατά την ανταλλαγή αλληλογραφίας τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2001, της είχε διαβιβάσει πληροφορίες κάνοντας μνεία της χρησιμοποιήσεως μισθών-στόχων δεν μπορούσε, εξ ορισμού, να εξομοιωθεί με την ανακοίνωση, εκ μέρους της Επιτροπής, ακριβών, ανεπιφύλακτων και συγκλινουσών πληροφοριών ως προς την αποδοχή εκ μέρους της της εν λόγω μεθόδου.

62 Επειδή η προσφεύγουσα δεν προσδιόρισε καμία διαβεβαίωση ή ακριβή υπόσχεση που θα μπορούσε να δημιουργήσει σ' αυτήν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι η Επιτροπή θα δεχόταν τη μέθοδό της υπολογισμού των εξόδων προσωπικού, ο πέμπτος λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, χωρίς να χρειάζεται να εξετασθούν οι δύο άλλες προϋποθέσεις που αναφέρονται ανωτέρω στη σκέψη 58.

Επί του έκτου λόγου που αφορά παράβαση της υποχρεώσεως προς αιτιολόγηση

63 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε επαρκώς την προσβαλλομένη απόφαση.

64 Κατά πάγια νομολογία, το περιεχόμενο της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως εξαρτάται από τη φύση της οικείας πράξεως και από το πλαίσιο εντός του οποίου αυτή έχει εκδοθεί. Από την αιτιολογία πρέπει να διαφαίνεται κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εκδίδει την προσβαλλόμενη πράξη, κατά τρόπο που να καθιστά δυνατό, αφενός, στον δικαστή της Ένωσης να ασκεί τον έλεγχο της νομιμότητας και, αφετέρου, στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου για να μπορέσουν να υπερασπισθούν τα δικαιώματά τους και να ελέγξουν αν η απόφαση είναι βάσιμη.

65 Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις του άρθρου 253 ΕΚ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει του περιεχομένου της, αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 63, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 30ής Νοεμβρίου 2011, T-238/09, Sniace κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 37).

66 Ειδικότερα, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να λαμβάνει θέση επί όλων των επιχειρημάτων που προβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι. Αρκεί να εκθέτει τα πραγματικά περιστατικά και τις νομικές εκτιμήσεις που έχουν αποφασιστική σημασία για την οικονομία της αποφάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Ιουλίου 2008, C-341/06 P και C-342/06 P, Chronopost και La Poste κατά UFEX κ.λπ., Συλλογή 2008, σ. I-4777, σκέψη 96, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 3ης Μαρτίου 2010, T-102/07 και T-120/07, Freistaat Sachsen κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-585, σκέψη 180).

67 Πράγματι, οσάκις ο ενδιαφερόμενος έχει μετάσχει ενεργά στη διαδικασία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως και, συνεπώς, γνωρίζει τους λόγους για τους οποίους η διοίκηση την ενέκρινε, η έκταση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως αποτελεί συνάρτηση του γενικότερου πλαισίου που δημιουργεί η συνεργασία αυτή (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Ιανουαρίου 1981, 819/79, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 21, σκέψεις 19 έως 21, και της 14ης Νοεμβρίου 1989, 14/88, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3677, σκέψη 11). Στην περίπτωση αυτή, οι απαιτήσεις της νομολογίας στο συγκεκριμένο ζήτημα είναι πολύ μειωμένες (βλ.,

υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Δεκεμβρίου 1980, 1252/79, Acciaierie e Ferriere Lucchini κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 467, σκέψη 14, και της 28ης Οκτωβρίου 1981, 275/80 και 24/81, Krupp Stahl κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2489, σκέψεις 10 έως 13).

68 Ο λόγος που αφορά την ανεπαρκή αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα αυτό.

69 Πρώτον, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι, με την προσβαλλομένη απόφαση, παρέπεμψε απλώς στην έκθεση ελέγχου, χωρίς να επισυνάψει σ' αυτήν και χωρίς η ίδια να έχει πραγματοποιήσει ανάλυση των πραγματικών περιστατικών.

70 Πρέπει καταρχάς να τονιστεί ότι η έκθεση ελέγχου απεστάλη στην προσφεύγουσα η οποία είχε την ευκαιρία να απαντήσει σ' αυτήν υποβάλλοντας τις παρατηρήσεις της.

71 Εξάλλου, από την προσβαλλομένη απόφαση προκύπτει ότι η Επιτροπή ανέφερε ότι, κατά την έκθεση ελέγχου, ορισμένες καταστάσεις εξόδων που υποβλήθηκαν από την προσφεύγουσα είχαν υπερεκτιμηθεί, διευκρινίζοντας ότι επρόκειτο για έξοδα προσωπικού, έξοδα σχετικά με την επίβλεψη τρίτου, καθώς και ταξιδιωτικά έξοδα, και κάνοντας μνεία των οικείων ποσών για κάθε μία εκ των συμβάσεων. Ακολούθως, η Επιτροπή ανέφερε τις παρατηρήσεις που η προσφεύγουσα υπέβαλε καθ' υπέρβαση των συμβατικώς προβλεπομένων προθεσμιών και επισήμανε ότι, επειδή αυτές δεν παρείχαν καμία συμπληρωματική πληροφορία που να δικαιολογεί την επανάληψη της διαδικασίας ελέγχου, είχε αποφασίσει να εφαρμόσει τη διαδικασία ανακτήσεως των επίδικων ποσών.

72 Αναφερόμενη στην έκθεση ελέγχου, η Επιτροπή απεκάλυψε, με την προσβαλλομένη απόφαση, με επαρκή σαφήνεια, τους λόγους για τους οποίους είχε αποφασίσει την ανάκτηση των οικείων ποσών, καθιστώντας έτσι δυνατόν στην προσφεύγουσα να προβάλει τα δικαιώματά της ενώπιον του δικαστή της Ένωσης και στον τελευταίο να ασκήσει τον έλεγχό του επί της νομιμότητας της αποφάσεως αυτής, χωρίς να είναι αναγκαίο να έχει επισυναφθεί σ' αυτήν η εν λόγω έκθεση ελέγχου (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1995, C-360/92 P, Publishers Association κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. I-23, σκέψη 39· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 12ης Ιανουαρίου 1995, T-85/94, Branco κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-45, σκέψη 32, και της 24ης Ιανουαρίου 1995, T-114/92, BEMIM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-147, σκέψη 41).

73 Δεύτερον, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τα επιχειρήματα που είχε προβάλει απαντώντας στην έκθεση ελέγχου. Διαπιστώνεται, εντούτοις, ότι η προσβαλλομένη απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη ως προς το σημείο αυτό, δεδομένου ότι η Επιτροπή ανέφερε τις επιστολές της προσφεύγουσας της 9ης Νοεμβρίου 2007 και της 3ης Ιουνίου 2008 και επισήμανε ότι είχε εκτιμήσει, μετά την εξέτασή τους, ότι δεν παρείχαν στοιχεία ικανά να δικαιολογήσουν την επανάληψη της διαδικασίας ελέγχου, ιδίως όσον αφορούσε τα έξοδα προσωπικού (μισθολογικές θυσίες, υπολογισμός των ωριαίων αμοιβών και ανακοίνωση των ωριαίων αμοιβών πριν από την έναρξη των σχεδίων).

74 Επομένως, ο έκτος λόγος πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του εβδόμου λόγου που αφορά παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως

75 Η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι παραβίασε την αρχή της χρηστής διοικήσεως και παρέβη το καθήκον επιμέλειάς της αρνούμενη να εξετάσει τα αποδεικτικά στοιχεία που της είχαν υποβληθεί μετά τη λήξη της διαδικασίας ελέγχου και αποστέλλοντας την αλληλογραφία της σε εσφαλμένη διεύθυνση.

76 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι μεταξύ των εγγυήσεων που απονέμει η έννομη τάξη της Ένωσης στο πλαίσιο των διοικητικών διαδικασιών περιλαμβάνεται, ιδίως, η αρχή της χρηστής διοικήσεως, την οποία καθιερώνει το άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διακηρυχθέντος στις 7 Δεκεμβρίου 2000 στη Νίκαια (ΕΕ C 364, σ. 1), με την οποία συνδέεται η υποχρέωση του αρμοδίου θεσμικού οργάνου να ερευνά, με επιμέλεια και αμεροληψία, όλα τα κρίσιμα στοιχεία της συγκεκριμένης περιπτώσεως (απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, T-191/58, T-212/98 έως T-214/98, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-3275, σκέψη 404).

77 Πρέπει επομένως να εξεταστεί αν οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας μπορούν να αποδείξουν ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή αυτή.

Επί των σχετικών με τη διεύθυνση αποστολής της αλληλογραφίας σφαλμάτων

78 Ως προς τη διεύθυνση στην οποία η Επιτροπή απέστειλε διάφορες επιστολές απευθυνόμενες στην προσφεύγουσα πρέπει να παρατηρηθεί, προκαταρκτικώς, ότι η τελευταία πληροφόρησε την Επιτροπή μόνο για μία αλλαγή διευθύνσεως της 7ης Ιανουαρίου 2002, μέσω συλλογικής εμπορικής αλληλογραφίας με ημερομηνία 25 Φεβρουαρίου 2002. Η προσφεύγουσα αναγνωρίζει εντούτοις ότι άλλαξε διεύθυνση δύο άλλες φορές, στις 17 Μαΐου 2006 και στις 27 Νοεμβρίου 2007.

79 Πρώτον, από τη δικογραφία προκύπτει ότι στις 16 Αυγούστου 2005 η Επιτροπή απέστειλε το έγγραφο με το οποίο ενημέρωνε την προσφεύγουσα για την έναρξη της διαδικασίας ελέγχου, με συστημένη επιστολή, στην παλαιά της διεύθυνση, η οποία ίσχυε έως τις 7 Ιανουαρίου 2002, αλλ' ότι αυτή, πάντως, έλαβε τη βεβαίωση παραλαβής της εν λόγω επιστολής στις 27 Σεπτεμβρίου 2005. Επιπλέον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα αναγνώρισε ότι έλαβε το εν λόγω έγγραφο με συστημένη επιστολή και ότι, εξάλλου, το προσεκόμισε ως παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής.

80 Δεύτερον, όσον αφορά την επιστολή της 21ης Μαΐου 2007 η οποία ενημέρωνε την προσφεύγουσα για τη λήξη της διαδικασίας ελέγχου, από τη δικογραφία προκύπτει ότι αυτή απεστάλη με συστημένη επιστολή, με βεβαίωση παραλαβής, στη διεύθυνση που είχε υποδείξει η προσφεύγουσα στην Επιτροπή στις 25 Φεβρουαρίου 2002. Δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι ενήργησε κατ' αυτόν τον τρόπο ελλείψει γνωστοποιήσεως εκ μέρους της προσφεύγουσας προς την Επιτροπή της αλλαγής διευθύνσεως που επήλθε στις 17 Μαΐου 2006. Πράγματι, αφενός, μόνο το γεγονός ότι η διάρκεια ισχύος της συμβάσεως είχε λήξει δεν απάλλασσε την προσφεύγουσα από την υποχρέωση ενημερώσεως της Επιτροπής για την αλλαγή της διευθύνσεώς της, εφόσον ήταν σε εξέλιξη διαδικασία ελέγχου. Αφετέρου, μόνον η μνεία της διευθύνσεώς της στο πλαίσιο της υπογραφής της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της προσφεύγουσας προς τον ελεγκτή το 2006 δεν ήταν δυνατόν να αρκεί για να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή είχε ενημερωθεί ορθώς για την αλλαγή διευθύνσεως, ακόμη και αν η εν λόγω ηλεκτρονική αλληλογραφία διαβιβάσθηκε από τον ελεγκτή στην Επιτροπή (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Ιουνίου 1980, 108/79, Belfiore κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/II, σ. 233, σκέψη 6).

81 Τρίτον, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι της απέστειλε πλείονα άλλα έγγραφα σε εσφαλμένη διεύθυνση, ήτοι τις επιστολές προηγούμενης ενημέρωσης της 6ης Σεπτεμβρίου 2007, τα χρεωστικά σημειώματα της 22ας Οκτωβρίου 2007 και μία επιστολή της 9ης Ιανουαρίου 2008. Ομοίως, στις 22 Σεπτεμβρίου 2006 ο ελεγκτής είχε στείλει το σχέδιό του της εκθέσεως ελέγχου, εξ ονόματος της Επιτροπής, σε εσφαλμένη διεύθυνση.

82 Εντούτοις, από τη δικογραφία προκύπτει ότι ο ελεγκτής απηύθυνε την προκαταρκτική του έκθεση στις 22 Σεπτεμβρίου 2006 στη διεύθυνση που είχε υποδείξει η προσφεύγουσα στις 25 Φεβρουαρίου 2002, αλλ' ότι, αυτή τη φορά, η αλληλογραφία τού επεστράφη. Η έκθεση αυτή απεστάλη επίσης από τον ελεγκτή στην προσφεύγουσα με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο δύο φορές, στις 22 Σεπτεμβρίου 2006 και

στις 6 Νοεμβρίου 2006, ημερομηνία κατά την οποία η προσφεύγουσα αναγνωρίζει ότι την έλαβε. Ομοίως, οι επιστολές της 6ης Σεπτεμβρίου 2007 και τα χρεωστικά σημειώματα της 22ας Οκτωβρίου 2007 απευθύνθηκαν από την Επιτροπή, με συστημένη επιστολή και βεβαίωση παραλαβής, στην προσφεύγουσα, στη διεύθυνση που η τελευταία είχε δώσει το 2002. Τέλος, η προσφεύγουσα δεν έδωσε καμία διευκρίνιση σχετικά με την επιστολή της 9ης Ιανουαρίου 2008, η οποία απεστάλη σε εσφαλμένη διεύθυνση και δεν περιλαμβάνεται στη δικογραφία.

83 Από όλα τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν επέδειξε αμέλεια κατά την αποστολή της αλληλογραφίας της στην προσφεύγουσα.

Επί της αρνήσεως της Επιτροπής να εξετάσει αποδεικτικά στοιχεία τα οποία υποβλήθηκαν μετά τη λήξη της διαδικασίας ελέγχου

84 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η Επιτροπή όφειλε να έχει λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις που αυτή διατύπωσε επί της εκθέσεως ελέγχου στις 9 Νοεμβρίου 2007 και στις 3 Ιουνίου 2008 και να έχει προβεί, κατά συνέπεια, στην επανάληψη της διαδικασίας ελέγχου.

85 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η προσφεύγουσα παρέλαβε την έκθεση ελέγχου στις 6 Νοεμβρίου 2006 και ότι αυτή διέθετε προθεσμία ενός μηνός για να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Ο οικονομικός διευθυντής της προσφεύγουσας, επιφορτισμένος να διασφαλίζει τη σύνδεση με τον ελεγκτικό οίκο, ζήτησε προθεσμία μιας επιπλέον εβδομάδας για να απαντήσει επί της εκθέσεως, η οποία του δόθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2006, αλλά τελικώς δεν υπέβαλε καμία παρατήρηση, παρά τις δύο υπομνήσεις που έγιναν στις 10 και 17 Ιανουαρίου 2007 και τη δεύτερη αίτηση παρατάσεως της προθεσμίας στις 17 Ιανουαρίου 2007, η οποία του δόθηκε. Υπό την έννοια αυτή, η προσφεύγουσα δεν διατύπωσε καμία παρατήρηση επί της εκθέσεως ελέγχου εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

86 Η Επιτροπή δέχθηκε, εντούτοις, να εξετάσει τις πληροφορίες που παρέσχε η προσφεύγουσα στις 9 Νοεμβρίου 2007 και στις 3 Ιουνίου 2008. Στις 22 Αυγούστου 2008 ενημέρωσε πάντως την προσφεύγουσα ότι αυτές δεν προσκόμιζαν κανένα νέο στοιχείο που να δικαιολογεί την επανάληψη της διαδικασίας. Με αυτή την επιστολή της 22ας Αυγούστου 2008, η Επιτροπή εξέτασε, υπό την έννοια αυτή, τα προβληθέντα από την προσφεύγουσα επιχειρήματα και διαπίστωσε ότι αυτά δεν παρείχαν καμία επιπλέον πληροφορία που να δικαιολογεί την επανάληψη της διαδικασίας ελέγχου, εφόσον αφορούσαν το ζήτημα της εκ μέρους της Επιτροπής γνώσεως της υπέρμετρης δηλώσεως των δαπανών προσωπικού και των λόγων που οδήγησαν σ' αυτή την υπέρμετρη δήλωση, αλλά δεν παρείχαν κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι η προσφεύγουσα δεν είχε προβεί σ' αυτή την υπέρμετρη δήλωση, η οποία απαγορεύεται από τις συμβατικές διατάξεις.

87 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δέχθηκε να λάβει υπόψη τα αποδεικτικά στοιχεία που της είχαν υποβληθεί μετά τη λήξη της διαδικασίας ελέγχου και ότι το επιχείρημα ότι είχε αρνηθεί να εξετάσει τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία είναι αβάσιμο.

88 Από όλα τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Επιτροπή εξέτασε επιμελώς και αμερολήπτως όλα τα λυσιτελή στοιχεία της συγκεκριμένης περιπτώσεως και ότι, επομένως, δεν παραβίασε την αρχή της χρηστής διοικήσεως.

89 Επομένως, ο έβδομος λόγος πρέπει να απορριφθεί και, συνεπώς, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

90 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα.

91 Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Η Applied Microengineering Ltd υποχρεούται να φέρει, πέραν των δικαστικών της εξόδων, τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Kanninen Wahl Soldevila Fragoso

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Σεπτεμβρίου 2012.

(υπογραφές)